

Co knihovna musí dělat, aby zůstala knihovnou

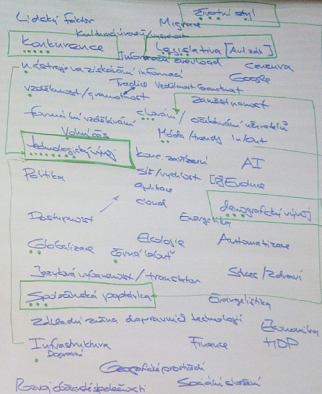
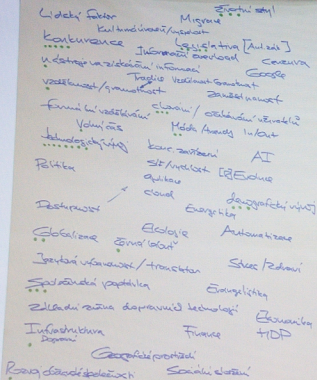
- Snadný/volný přístup k informacím
- Informace o informacích

- Půjčování knih
- Poskytování veřejného prostoru
- Čtenářská gramotnost
- Místo sociálního kontaktu
- Knihovník - konzultant

► CO KNIHOVNA **MUSÍ** DĚLAT, ABY ZŮSTALA
NEBYL
MUSÍ ZAČÍT

- SNADNÝ
VOLNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM
- PŘÍSTUP K NIKY
- OTEVŘENÍ KÚSTOD
- PŘÍSTUP (VÝKON)
- VÝKON / ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST
- ZODPOVĚDNOST ZÁKAZNÍKŮ / DEKAT
- SVĚDĚNÍ
- VYKONÁVÁNÍ / ARCHIVACE
- KVALITNÍ REFERENČNÍ - INFORMACE O INFORMACÍCH
- KVALITNÍ REFERENČNÍ - INFORMACE O INFORMACÍCH
- + SOK KONTAKT
- TŘEBYVNÍ GRAMOTNOST - INFORMACE
- VYKAZOVAT ZODPOVĚDNOST / OCHRAŇOVAT
- TŘEBYVNÍ
- [KVALITA] LIDÍ - KOMPETENTNÍ

Klíčové vnější vlivy

LEGISLATIVA & PRIVILEGIA

STAV SPOLEČNOSTI

TUHÝ COPYRIGHT
PRIVILEGIA
KNITHOVEN

OBYVATEŘÉ
MAJÍ HOVNĚ ČASU
MÁLO PROSTŘEDKŮ
(ZARUČENÍCH)

(C)
(P)

TUHÝ COPYRIGHT
PRIVILEGIA
KNITHOVEN

OBYVATEŘÉ JSOU
ZANEPRÁŽDNĚNÍ
A NECHUTNĚ
BOHATÍ

NO COPYRIGHT

OBYVATEŘÉ
MAJÍ HOVNĚ ČASU
A MÁLO PROSTŘEDKŮ
(ZARUČENÍCH)

NO COPYRIGHT
&

OBYVATEŘÉ JSOU
ZANEPRÁŽDNĚNÍ
A NECHUTNĚ
BOHATÍ

Taxonomie služeb (MLP)

- Absenční výpůjčky (p-knih) asistované [ASIA]
- Prezenční výpůjčky (p-knih) asistované [ASIP]
- Absenční výpůjčky (p-knih) samoobslužné [SELFA]
- Prezenční výpůjčky (p-knih) samoobslužné [SELFPA]
- Kopírování a tisk [TISK]
- Digitální služby prezenční [TERM]
- Digitální služby on-line [WEB]
- Informace a řešerše [INFO]
- Kulturní a vzdělávací akce [AKCE]
- Technické a další služby (3D tisk, nahrávací studio,...) [TECH]
- Řidičáky, občanky, daňová přiznání, shánění práce [BYRO]
- Pobyť v knihovně [BYT]

- Asistované absenční výpůjčky
- Asistované prezenční výpůjčky
- Neasistované absenční výpůjčky
- Neasistované prezenční výpůjčky
- Tiskové služby
- Terminály, prezenční digi služby
- On-line služby
- Informační služby, rešerše
- Kulturní a vzdělávací akce
- Technické a technologické služby
- Komunální služby (OP, řidičáky,...)
- Pobytové služby
- Nové služby

	BUEVBIN	SINGAPUR	REZERVAČE	KLODICE
ASIA ASISTOVANÉ ABSENČNÍ VÝPŮJČKY	↑	↓ ×	↑	↓
ASIP ASISTOVANÉ PREZENČNÍ VÝPŮJČKY	↑	×	↑	↓
SELFA NEASISTOVANÉ ABSENČNÍ VÝPŮJČKY	↑	↓	→	↓
SELF NEASISTOVANÉ PREZENČNÍ VÝPŮJČKY	↑	×	→	↓
TISK TIKOVÉ SLUŽBY	→	↑ ×	↑	↑
TERM TERMINÁLY A DIGI PREZENČNÍ SLUŽBY	↑	↓ ?	→	×
WEB DIGI SLUŽBY ONLINE	↑	↑	↑	↑
INFO INFORMAČNÍ SLUŽBY, REŠERŠE	↑	↑	↑	↑
AKCE KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE	↑	↑	↑	→
TECH TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ SLUŽBY	↑	↑	→	↑
BYRO OP / ŘIDIČÁKY / OP SMÍŠENÉ SLUŽBY	↑	↑ ×	↑	↑ ×
BYT POBYTOVÉ SLUŽBY	↑	↑ ↓	↑	→ ↑

↑ RÁDCE ↓ SLEDE → DETIN × VYHOVE

Strategická teze č. 1

- Existují oblasti služeb, do kterých může knihovna v příštích 5-10 letech bezpečně investovat, protože mají jistou budoucnost:
 1. Informační a řešeršní služby (INFO)
 2. Kulturní a vzdělávací akce (AKCE)
 3. Pobytové služby, knihovna jako místo prodlévání (POBYT)
 4. Nové technologie, laboratoře, dílny (TECH)

Strategická teze č. 2

- Pro oblast on-line služeb platí, že je čeká boom v případě, že knihovny získají privilegia v oblasti copyrightu, nebo se copyright zhroutí.

Dnes ale může knihovna s výhodou budovat on-line služby na:

1. Volných zdrojích (open source)
 2. Zaplacených zdrojích (EIZ)
 3. Vlastních zdrojích (e-knihy, sekundární dokumenty, osiřelá díla...)
- Tím si buduje infrastrukturu a cílové skupiny pro případný budoucí rozvoj

Strategická teze č. 3

- Není oblast služeb, která by neměla možnou budoucnost. Záleží na společenském vývoji a vývoji světa ve scénářích. Například výpůjční služby nemají budoucnost ve společnosti bohatých a vytížených lidí; naopak jsou potřebné ve společnosti s vysokou nezaměstnaností a zaručeným minimálním příjmem.

Strategická teze č. 4

- Ve společnosti bohatých a vytížených lidí je knihovna pod velkým konkurenčním tlakem a její existence je nejohroženější, a to bez ohledu na vývoj autorského práva.

Strategická teze č. 5

- Scénář Bullerbyn (zaručený nízký příjem, dostatek času, tuhý autorský zákon) odpovídá dnešní situaci většiny důchodců v ČR a SR, případně nezaměstnaných. Tato cílová skupina generuje poptávku po všech popisovaných službách, většinu z nich však nevyužívá pravděpodobně proto, že o nich neví.

Strategická teze č. 6

- Scénáře Klondajk a Singapur (společnost s velkým individuálním bohatstvím a nedostatkem času) lze vysledovat už dnes u určitých skupin - svět korporátů, byznys center, velkoobjemových kanceláří, kde lidé tráví velkou část svého dne, někdy i noci. I jim má knihovna co nabídnout. Personalizace a adresnost služeb je nutná. Knihovna u nich musí být vnímána jinak, než jako půjčovna knih - to je nezajímá (relax, doporučování od opinion-makerů).

Strategická teze č. 7

- Knihovny musí důsledně budovat image komplexních služeb a bojovat proti obrazu "pouhé půjčovny". Většina knihoven to nezvládne sama (protože na to nemá dostatečné zdroje) a musí se zapojovat do PR a marketingových konsorcií.

Strategická teze č. 8

- Knihovníci se musí kvalifikačně rozvíjet v celé řadě oblastí, které nesouvisují s půjčováním knih a "klasickým pojetím knihovny". Musí být kompetentní v celé škále služeb, které mohou knihovně zajistit relevanci i v budoucnu. Začít je třeba ihned!

Konkrétní „taktické“ náměty:

- Aplikace pro chytré telefony, která integruje všechny on-line služby knihovny včetně důsledné personifikace, maximální user-friendly prostředí vyžadováno.
- Badatelský/studijní pobyt all-inclusive (káva, sherry, knihy, ušák, krb, hotel, 7/24).
- Nabídka cílených služeb (EIZ, relax, doporučení od opinion makerů, mobilní informační specialista pro přezaměstnané) na korporátní “singapurské” skupiny. Cesta do tohoto světa může vést přes HR manažery.